

שבלימוד דברים הכתובים יש זהירות יתירה שלא יכוח, אמנע ולא אעסוק כלל בכלל בדבריהם, ובפרט בדברים גבוהים ורמים, עיי"ז אמר כל דבריהם כגחלי אש, שמ"מ עצם הלימוד בדבריהם הוא גבוה ומביא קדושה לאדם.

דברי אלקים חיים, עיי"ש. ועל זה מזהיר התנא שהבא לקבל דברים שנאמרו מפי חכמים בבחינת נגד אורן של חכמים, יהא זהיר בנחלתן שלא תכוח, שלא יכוח בדבריהם. ואמר עוד וכל דבריהם כגחלי אש, שמזהיר התנא, שלא יאמר האדם אם כן

10/08/2018 10:08

והוי זהיר בנחלתן שלא תכוח שנשיכתן נשיכת שועל ועקיצתן עקיצת עקרב ולחישתן לחישת שרף וכל דבריהם כגחלי אש.

טעם למה פעמים נקם ה' על דם ישראל ופעמים לא טעם הדבר שלא כל המצער לצדיק נענש

הצדיקים, שפעמים נעשה נקמה ועונש בהמצעים לצדיקים, ופעמים שלא נענשו כלל או היה עונשם קל. ולפי דברי הרה"ק מריזשין זי"ע מבואר הדבר, כי שהצדיק קיבל הצער ההוא בשמחה לכפרת עונות וזיכוך הנפש, באופן זה פעמים שלא נענש כ"כ המצער, וכן יש בזה כמה מדריגות ובחינות, ולפי צערו של המצטרע כן היה גדול העונש של המצער.

וזה שאמר והוי זהיר בנחלתן שלא תכוח, שיש מהחכמים והצדיקים שנשיכתן נשיכת שועל, ויש מהם שעקיצתן עקיצת עקרב ולחישתן לחישת שרף, והיינו שהמצער אותם עונשן אינו שוה, שיש מהם שהעונש הבא על ידם הוא גדול מאוד, ויש שאין העונש גדול כ"כ, ולא תשפוט לפי זה גדולת וקדושת החכם, שאם ראית שלא נענש המצער סימן הוא שהחכם המצטרע אינו גדול כל כך, זה אינו, כי אין זה תלוי דוקא בגדולתו וקדושתו, וכולם גדולים כולם קדושים, וכל דבריהם כגחלי אש.

^{אוצר החכמה} קשה מקודם אמר כוונת גחלים שאינו ממית, ואח"כ אומר עקיצת עקרב וכו' שמזיק וממית.

ויי"ל עפ"י מה שהשיב הרה"ק מריזשין זי"ע (עירין קדישין החדש ח"ב ערך מסירות נפש) על שאלה אחת ששאלוהו, למה ראינו בקצת מקומות שנהרגו שם על קידוש ה', שנעשה נקמה גדולה בשונאי ישראל ונקם ה' דמן של ישראל, ובמקומות אחרים לא נעשה כן. ואפשר סיבת הדבר שבמקום שהנהרגים היו צדיקים גדולים, נעשה נקמה על מותם, ובמקום שהנהרגים לא היו צדיקים לא נקם ה' על מותם.

והשיב הרה"ק מריזשין זי"ע, אדרבא, במקום שהנהרגים היו צדיקים קדושים וגבוהים מאוד, לא נקם ה' בשונאיהם, שלא איכפת להם להנהרגים שנהרגו, כי הרי נהרגו על קידוש שם שמים, אבל כשאלו שנהרגו לא היו גדולים כל כך, נקם ה' נקמת דמם השפוך, עכ"ד.

ובדבריו הק' יש להבין גם מה ששמענו וראינו כתוב בספרי תולדות